

—
методологічної, методичної й експертної доробки на першому етапі проектування.

Бібліографічні посилання:

1. Computing Curricula 2005. The Overview Report. – A volume of the Computing Curricula Series. – A cooperative project of the ACM, the AIS, the IEEE-CS. 30 September 2005. – 62 p.
2. Computer Science Curriculum 2008: An Interim Revision of CS 2001. Report from the Interim Review Task Force. – A cooperative project of the ACM, the AIS, the IEEE-CS. December 2008. – 108 p.
3. Computer Engineering 2004. Curriculum Guidelines for Undergraduate Degree Programs in Computer Engineering. – A cooperative project of the ACM, the AIS, the IEEE-CS. 2004 December 12. – 160 p.
4. Information Systems 2010. Curriculum Guidelines for Undergraduate Degree Programs in Information Systems. Association for Computing Machinery (ACM), Association for Information Systems (AIS). 2010. –97 p.
5. Information Technology. Curriculum Guidelines for Undergraduate Degree Programs in Information Technology. Association for Computing Machinery (ACM), Association for Information Systems (AIS). November 2008. – 139 p.
6. Software Engineering 2004. Curriculum Guidelines for Undergraduate Degree Programs in Software Engineering. Association for Computing Machinery (ACM), Association for Information Systems (AIS). August 23, 2004. – 135 p.
7. Гармонизация стандарта. WEB-сайт (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/1370885>.
8. Болонский процесс. WEB-сайт (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://www.teacher-edu.ru/wmc/bol>.
9. Reference Points for the Design and Delivery of Degree Programmes in Education. WEB-сайт (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: http://www.tuning.unideusto.org/tuningeu/index.php?option=com_docman&task=docclick&Itemid=59&bid=115&limitstart=0&limit=5

Ю.П. Баштовий, Л.В. Єфіменко, І.П. Каплун
(Комсомольський політехнічний технікум)

АКРЕДИТАЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ - ДЕРЖАВНЕ ВИЗНАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Сьогодні система неповної вищої освіти посідає значне місце в задоволенні освітніх потреб особистості й суспільства, і диплом молодшого спеціаліста здобула майже чверть населення України.

Комсомольський політехнічний технікум – вищий навчальний заклад I рівня акредитації. Він здійснює підготовку фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

Згідно з положенням про акредитацію вищих навчальних закладів зі спеціальностей, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року №978 та наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №185а від 2 лютого 2011 року, раз на п'ять років він проходить акредитацію спеціальностей, тобто державне визнання відповідності рівня підготовки фахівців спеціальностей державним вимогам.

Так, відповідно вказаним термінам технікум своєчасно подав заяву на акредитацію спеціальності 5.05030103 "Експлуатація та ремонт гірничого електромеханічного обладнання та автоматичних пристроїв" за напрямком 050301 "Гірництво". Підготовка фахівців за даною спеціальністю здійснюється для діяльності в сфері енергетичної промисловості на гірничих підприємствах (кар'єрах, дробарних, збагачувальних фабриках, фабриках по виробництва огрудкованої сировини), відділах та бюро управління підприємством на посаді гірничого техника-електромеханіка, а також на робітничих посадах, заміщення яких потребує спеціальної освіти. Випускники направляються на роботу за спеціальністю в ВАТ "Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат" на підставі укладеного договору.

Протягом 2010-2011 навчального року навчальною частиною, методичним кабінетом, цикловою комісією електромеханічних дисциплін проведено самоаналіз діяльності закладу, зібрано матеріали та подано їх до Державної акредитаційної комісії.

Призначена експертна комісія розглянула подані матеріали та провела акредитаційну експертизу заявленої діяльності технікуму. Комісія встановила, що навчально-виховний процес у технікумі здійснюється згідно з діючим Законом України "Про вищу освіту", Положенням про державний вищий заклад освіти та нормативними актами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Навчальний план спеціальності відповідає освітньо-кваліфікаційній програмі підготовки молодшого спеціаліста, затверджений у встановленому порядку. Робочі навчальні плани за переліком дисциплін і обсяг годин в цілому відповідають навчальним планам.

Нормативна частина навчальних програм повністю забезпечена робочими програмами у відповідності до збірника освітньо-професійних програм підготовки напряму 050301 "Гірництво". Виконання робочих навчальних програм забезпечується викладачами в ході викладання відповідних дисциплін.

Створені навчально-методичні комплекси з усіх дисциплін. Вони включають: навчальну та робочу програми, технологічні карти та плани-конспекти занять, методичні рекомендації щодо проведення лабораторних, практичних занять, курсового та дипломного проектування, методичні рекомендації для самостійного опрацювання матеріалу студентами, комплексні контрольні роботи та інші засоби контролю якості знань, критерії оцінювання знань студентів та список необхідної літератури.

Прийом до технікуму здійснюється на основі "Правил прийому студентів до Комсомольського політехнічного технікуму", які складаються щорічно у відповідності до "Умов прийому до навчальних закладів України". Для забезпечення якісного набору цикловою комісією електромеханічних дисциплін проводиться планова профорієнтаційна робота. Формами і методами такої роботи є:

- проведення профорієнтаційної роботи викладачами під час виробничої практики;

- агітаційні виїзди до районів області;
- проведення профорієнтаційної роботи серед учнів шкіл міста силами студентського самоврядування;
- розміщення інформації про умови прийому в засобах масової інформації.

Перспективним напрямом підвищення ефективності профорієнтаційної роботи є використання її сучасних видів. Зокрема, з 2010 року технікум широко використовує **систему on-line-спілкування з випускниками загальноосвітніх шкіл міста на «Форумі міста Комсомольська» в мережі Internet.**

Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу підготовки фахівців зі спеціальності відповідає освітнім вимогам першого рівня акредитації. Циклова комісія електромеханічних дисциплін включає 6 викладачів, з яких 2 мають вищу категорію (40%); 1 – першу категорію; 3 - другу категорію. Всі викладачі є штатними працівниками, мають базову вищу освіту, добре володіють педагогічною майстерністю, здійснюють компетентнісний та особисто-зорієнтований підхід до студентів, володіють сучасними інноваційними методиками і технологіями. Викладачі атестуються згідно з графіком та підвищують кваліфікацію шляхом проходження курсів підвищення кваліфікації при Полтавському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти, а також стажування на кафедрах Державного вищого навчального закладу "Національний гірничий університет".

Стажування викладачів в провідному навчальному закладі України здійснюється згідно з **Договором про створення Науково-навчально-виробничого комплексу у складі ДВНЗ "НГУ", "ВАТ Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат" та Комсомольського політехнічного технікуму**, підвищує рівень навчально-виховного процесу та реалізує творче співробітництво між сторонами Договору.

Основне підприємство-замовник ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» постійно відзначає високий рівень підготовки фахівців за спеціальністю.

На підставі результатів виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР), зовнішньої експертизи курсових та дипломних робіт, було зроблено висновок, що рівень підготовки студентів-випускників відповідає державним вимогам. Всі студенти успішно виконали комплексні контрольні роботи. Загальна характеристика виконання ККР з усіх дисциплін позитивна.

З циклу гуманітарної і соціально-економічної підготовки абсолютна успішність склала - 93,9 %, якість навчання – 52,61%, загальний середній бал – 3,19.

З циклу природничо-наукової підготовки абсолютна успішність склала - 90,64%, якість успішності – 55,42%, загальний середній бал – 3,41.

З циклу професійної та практичної підготовки абсолютна успішність склала - 93,99%, якість успішності – 50%, загальний середній бал – 3,03.

Експертною комісією було вибірково перевірено 64,2 % курсових проектів з дисциплін фахової підготовки. На підставі перевірки було зроблено висновок про відповідність тематик та якості курсових проектів вимогам навчального

процесу. Курсові роботи, їх зміст та обсяг відповідають навчальним планам та робочим програмам навчальних дисциплін і виконуються за індивідуальними завданнями викладачів.

Перевірені дипломні проекти виконані на належному рівні і відповідають вимогам, що пред'являються до дипломних проектів.

Матеріально-технічна база технікуму в цілому відповідає акредитаційним вимогам. Навчально-виховний процес забезпечують 45 кабінетів, 12 лабораторій, навчально-виробничі майстерні, 5 комп'ютерних класів, бібліотека, читальний зал. Враховуючи сучасний рівень науково-технічного розвитку, викладачі технікуму працюють над вдосконаленням обладнання кабінетів та лабораторій, використовують обладнання, надане ВАТ "Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат", підвищують рівень використання сучасної комп'ютерної техніки у навчальному процесі.

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Комсомольським політехнічним технікумом та перевірки результатів діяльності на місці, експерти дійшли висновку, що програма освітньої підготовки за напрямком 050301 «Гірництво» зі спеціальності 5.05030103 "Обслуговування і ремонт гірничого електромеханічного обладнання та автоматичних пристроїв" за рівнем «молодший спеціаліст» з ліцензованим обсягом для денної форми навчання 60 осіб та заочної форми навчання 60 осіб виконується в повному обсязі.

Рішенням Державної акредитаційної комісії спеціальність була акредитована за першим рівнем.

С.Є. Блохін, О.М. Долгов
(*Національний гірничий університет*)

ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Питання якості освіти, як свідчать історичні події і факти, вимагає всебічного вивчення. Стало зрозуміло, що традиційні виробничі ресурси мають і вже позначили свої межі, а безмежним в своїх можливостях залишається лише людський капітал, тобто ресурси, які знаходяться в нас самих – знання, уміння, винахідливість, культура, людська пам'ять, творчі здібності, все те, що так чи інакше пов'язане з освітою.

Добре відомо, що серед положень Болонської декларації проблемі якості відведено відносно скромне місце: "сприяння європейській співпраці в області оцінки якості за допомогою розробки порівнянних критеріїв і методологій" [1]. В той же час, підписання Болонської декларації, не дивлячись на лаконізм сформульованого в ній положення про якість освіти, дало потужний імпульс для відновлення дискусії з цього питання. Вже на зустрічі представників більше 300 європейських ВНЗ у Саламанці (29-30 березня 2001 р.) проблема якості освіти і його оцінки стала центральною на порядку денному [2]. Не зважаючи